

Warszawa, dnia 15 listopada 2024 r.

Sz. P. Dariusz Standerski
Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Cyfryzacji

STANOWISKO

ZWIĄZKU PRACODAWCÓW BRANŻY INTERNETOWEJ INTERACTIVE ADVERTISING BUREAU POLSKA (IAB POLSKA) W/S PROJEKT USTAWY O SYSTEMACH SZTUCZNEJ INTELIGENCJI

Szanowni Państwo,

dziękujemy za zaproszenie Związku Pracodawców Branży Internetowej Interactive Advertising Bureau Polska (dalej: „**IAB Polska**”) do udziału w konsultacjach publicznych dotyczących Projektu ustawy o systemach sztucznej inteligencji z dnia 15 października 2024 r. (numer UC71, dalej: „**Projekt**”). Sztuczna inteligencja (dalej: „**AI**”) jest istotna dla naszych firm członkowskich nie tylko w zakresie jej wykorzystania w codziennej działalności, ale także jako kolejny obszar istotny w kontekście stanowienia i stosowania prawa.

Poniżej przedstawiamy Stanowisko wypracowane w ramach IAB Polska, w ramach którego dokonaliśmy oceny zaproponowanego Projektu. Nasze uwagi są wynikiem szerokich konsultacji. Prosimy o zapoznanie się z nimi i uwzględnienie ich w toku konsultacji Projektu.

Jednocześnie wyrażamy naszą gotowość do dalszego wsparcia prac Ministerstwa w zakresie wdrożenia Aktu ws. sztucznej inteligencji – Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z 13.6.2024 r. ws. ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (dalej: „**AI Act**”). Ponadto, pozostajemy otwarci na udział w innych konsultacjach publicznych organizowanych przez Ministerstwo, dotyczących np. innych aktów prawnych dotyczących AI.

ZESTAWIENIE UWAG IAB POLSKA	
Artykuł	Komentarz
<p>Art. 1 pkt 6</p> <p><i>Ustawa określa rodzaje działań wspierających rozwój systemów sztucznej inteligencji.</i></p>	<p>W Projekcie ten obszar nie został w szczególny sposób podjęty poza art. 11 ust. 1 pkt 3 i art. 12 ust. 2 Projektu. Tym samym rekomendujemy przedstawienie planów Ministerstwa (np. informację o innych aktach prawnych lub nowelizacjach) na zwiększenie istotności Komisji w rozwój AI w Polsce, w tym w zakresie wykorzystania narzędzi przewidzianych w Projekcie.</p>
<p>Art. 2 ust. 1</p> <p><i>Ustawę stosuje się podmiotów i osób, o których mowa w art. 2 ust. 1 rozporządzenia 2024/1689.</i></p>	<p>Projekt ustawy opiera się na zakresie podmiotowym określonym w AI Act (art. 2 Projektu). Może to jednak rodzić problemy w kontekście stosowania przepisów przez polski organ nadzorczy, ponieważ skutki regulacji oraz decyzji krajowego organu mogą mieć wpływ transgraniczny. W związku z tym pojawiają się wątpliwości co do rzeczywistego zakresu kompetencji polskiego organu nadzorczego, zwłaszcza wobec zagranicznych przedsiębiorców, którzy mogą być jednocześnie kontrolowani przez organy nadzoru z różnych państw członkowskich UE.</p> <p>Kwestią sporną jest możliwość podejmowania przez polski organ działań wobec przedsiębiorstw z siedzibą w innych krajach członkowskich lub państwach trzecich, szczególnie gdy na terytorium Polski działają lokalne spółki zależne lub oddziały tych przedsiębiorstw. W przypadku, gdy dany przedsiębiorca prowadzi działalność związaną z AI Act na poziomie globalnym, kluczowym wyzwaniem będzie określenie, w stosunku do którego podmiotu międzynarodowej grupy kapitałowej polski organ powinien podjąć działania.</p>

	<p>W art. 2 ust. 1 w pkt g) Rozporządzenia wskazano, że Rozporządzenie stosuje się do: "g) osób, na które AI ma wpływ i które znajdują się w Unii." Jak rozumiemy, chodzi w tym przypadku o obywateli. W związku z tym należy ocenić (i ewentualnie odpowiednio zmodyfikować wskazany przepis projektu), czy także i do nich ustawa ma być stosowana czy jednak celem ustawy nie jest objęcie nadzorem tych, którzy stosują AI, a nie tych, którzy są "obiektami" stosowana AI.</p>
<p>Art. 2 ust. 2</p> <p><i>O ile przepisy rozporządzenia 2024/1689 nie stanowią inaczej, przepisy ustawy dotyczące systemów sztucznej inteligencji mają zastosowanie również do modeli sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia.</i></p>	<p>Być może doszło w tym przepisie do omyłki pisarskiej w zakresie aktu prawnego, który <i>ma stanowić inaczej</i>. Jeśli nie – rekomendujemy, aby to ustawa wskazywała w tym lub innych miejscach, kiedy model AI ogólnego przeznaczenia nie jest objęty przepisami ustawy. Zaprezentowany model odesłania może rodzić trudności w interpretacji i praktycznym zastosowaniu nie tylko przez podmioty profesjonalne, aby odpowiednio określić ich sytuację prawną, ale i przez obywateli weryfikujących możliwość złożenia skargi, która będzie musiała określić i uzasadnić, czy faktycznie przepisy AI Act zostały naruszone.</p>
<p>Art. 3</p> <p><i>Użyte w ustawie określenia oznaczają:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>system sztucznej inteligencji - system AI w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2024/1689;</i> 2) <i>ryzyko - ryzyko w rozumieniu art. 3 pkt 2 rozporządzenia 2024/1689;</i> 3) <i>dostawca - dostawcę w rozumieniu art. 3 pkt 3 rozporządzenia 2024/1689;</i> 4) <i>operator - operatora w rozumieniu art. 3 pkt 8 rozporządzenia 2024/1689;</i> 5) <i>wprowadzenie do obrotu - wprowadzenie do obrotu w rozumieniu art. 3 pkt 9 rozporządzenia 2024/1689;</i> 	<p>Lektura artykułu nie jest łatwa ze względu na liczne odwołania do AI Act, które i tak wymagają zapoznania się z treścią definicji legalnych zawartych w AI Act. Przepis ten można uprościć np. bezpośrednio odwołując się do słowniczka AI Act, zamiast pojedynczego wskazywania pojęć w art. 3 Projektu. Dzięki temu treść ustawy będzie przystępniejsza.</p> <p>(dot. art. 3 pkt 15, tj. definicji piaskownic regulacyjnych) Zgodnie z uzasadnieniem projektu ustawy: "Ministerstwo Cyfryzacji planuje prowadzenie dalszych działań legislacyjnych, realizowanych we współpracy z innymi organami właściwymi ze względu na</p>

<p>6) wycofanie systemu sztucznej inteligencji z użytku - wycofanie systemu AI z użytku w rozumieniu art. 3 pkt 16 rozporządzenia 2024/1689;</p> <p>7) wycofanie systemu sztucznej inteligencji z rynku - wycofanie systemu AI z rynku w rozumieniu art. 3 pkt 17 rozporządzenia 2024/1689;</p> <p>8) organ notyfikujący - organ notyfikujący w rozumieniu art. 3 pkt 19 rozporządzenia 2024/1689;</p> <p>9) ocena zgodności - ocenę zgodności w rozumieniu art. 3 pkt 20 rozporządzenia 2024/1689;</p> <p>10) jednostka oceniająca zgodność - jednostkę oceniającą zgodność w rozumieniu art. 3 pkt 21 rozporządzenia 2024/1689;</p> <p>11) jednostka notyfikowana - jednostkę notyfikowaną w rozumieniu art. 3 pkt 22 rozporządzenia 2024/1689;</p> <p>12) organ nadzoru rynku - organ nadzoru rynku w rozumieniu art. 3 pkt 26 rozporządzenia 2024/1689;</p> <p>13) właściwy organ krajowy - właściwy organ krajowy w rozumieniu art. 3 pkt 48 rozporządzenia 2024/1689;</p> <p>14) poważny incydent - poważny incydent w rozumieniu art. 3 pkt 49 rozporządzenia 2024/1689;</p> <p>15) piaskownica regulacyjna - piaskownicę regulacyjną w zakresie AI w rozumieniu art. 3 pkt 55 rozporządzenia 2024/1689;</p> <p>16) kompetencje w zakresie sztucznej inteligencji - kompetencje w zakresie AI w rozumieniu art. 3 pkt 56 rozporządzenia 2024/1689;</p> <p>17) ryzyko systemowe - ryzyko systemowe w rozumieniu art. 3 pkt 65 rozporządzenia 2024/1689.</p>	<p>przepisy rozporządzenia 2024/1689, które będą wchodzić w życie w terminie od 2026 do 2027 r. (m.in. odnoszące się do systemów AI wysokiego ryzyka oraz ustanowienia piaskownic regulacyjnych)". Faktycznie, Projekt do piaskownic się nie odnosi. Czy to oznacza, że piaskownic do tego czasu nie będzie? A jeżeli będą, to jak będą regulowane? Ministerstwo wskazało także, że podejmowanie działań mających na celu utworzenie piaskownic regulacyjnych" jest jednym z zadań Komisji.</p>
<p>Art. 4.</p> <p><i>Ustawy nie stosuje się do:</i></p>	<p>Prosimy o doprecyzowanie czy należy przez ten przepis rozumieć, że nie będzie żadnego organu nadzoru nad wykorzystywaniem AI w</p>

<p>1) <i>spraw związanych z obroną narodową określonych w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1370);</i></p> <p>2) <i>spraw w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa oraz jego porządku konstytucyjnego, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2024 r. poz. 812 i 1222);</i></p> <p>3) <i>podstawowych badań naukowych, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.)), jak również dla celów naukowych w związku z eksperymentem, o którym mowa w art. 27 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 i 1228).</i></p>	<p>obszarach wskazanych w art. 4 projektu ustawy?</p> <p>W art. 4 pkt 3) proponujemy, by brzmienie punktu było następujące: “3) badań naukowych”, w miejsce obecnie proponowanego “3) podstawowych badań naukowych, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.)), jak również dla celów naukowych w związku z eksperymentem, o którym mowa w art. 27 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17 i 1228).</p>
<p>Art. 6 ust. 3</p> <p><i>Komisja współpracuje z:</i></p> <p>1) <i>Komisją Nadzoru Finansowego - w zakresie spraw, o których mowa w art. 74 ust. 6 rozporządzenia 2024/1689;</i></p> <p>2) <i>Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz pozostałymi podmiotami, o których mowa w art. 58 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2022 r. poz. 1854 oraz z 2024 r. poz. 1089) - w zakresie spraw, których mowa w art. 74 ust. 3 rozporządzenia 2024/1689);</i></p> <p>3) <i>Prezesem Urzędu Ochrony Danych Osobowych - w zakresie spraw, o których mowa w art. 57 oraz art. 74 ust. 8 rozporządzenia 2024/1689;</i></p> <p>4) <i>organami określonymi w wykazie, o którym mowa w art. 77 ust. 2 rozporządzenia 2024/1689 - w zakresie spraw dotyczących obowiązków wynikających z prawa Unii</i></p>	<p>Biorąc pod uwagę, że dostęp do AI zapewniany jest m.in. poprzez dedykowane strony internetowe lub aplikacje – rekomendujemy dodanie postanowienia w ust. 3, że Komisja współpracuje także z Urzędem Komunikacji Elektronicznej w zakresie usług pośrednich związanych z AI, a nie tylko w zakresie wynikającym z pełnienia przez Prezesa UKE funkcji organu nadzoru rynku na podstawie ustawy z 13.4.2016 r. o systemach zgodności i nadzoru rynku. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej deleguje swojego przedstawiciela do prac w Komisji tak samo, jak wymienione w art. 6 ust. 3 Projektu podmioty w postaci: Komisji Nadzoru Finansowego, Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, czy Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.</p> <p>Dodatkowo, w zakresie art. 6 ust. 3 pkt 1, prosimy o doprecyzowanie na czym polega</p>

<p><i>Europejskiej w zakresie ochrony praw podstawowych;</i></p> <p>5) <i>ministrem właściwym do spraw informatyzacji - w zakresie spraw związanych z notyfikacją, o których mowa w rozdziale 6 ustawy;</i></p> <p>6) <i>Pełnomocnikiem Rządu do Spraw Cyberbezpieczeństwa oraz CSIRT GOV, CSIRT MON oraz CSIRT NASK, o których mowa w art. 2 pkt 1–3 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 1077) - w zakresie spraw związanych z cyberbezpieczeństwem.</i></p>	<p>współpraca i podział obowiązków między Komisją a Komisją Nadzoru Finansowego.</p>
<p>Art. 7 ust. 3</p> <p><i>W posiedzeniach Komisji mogą uczestniczyć przedstawiciele:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej;</i> 2) <i>Kancelarii Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej;</i> 3) <i>Kancelarii Senatu Rzeczypospolitej Polskiej;</i> 4) <i>urzędu obsługującego Ministra Obrony Narodowej;</i> 5) <i>urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;</i> 6) <i>urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw gospodarki;</i> 7) <i>Polskiego Centrum Akredytacji;</i> 8) <i>Polskiego Komitetu Normalizacyjnego;</i> 9) <i>Rady Dialogu Społecznego – strony pracowników;</i> 10) <i>Rady Dialogu Społecznego – strony pracodawców;</i> 11) <i>Biura Rzecznika Praw Pacjenta;</i> 12) <i>Biura Rzecznika Finansowego;</i> 13) <i>Biura Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców;</i> 14) <i>Państwowej Inspekcji Pracy;</i> 	<p>W skład podmiotów, których przedstawiciele mogą uczestniczyć w posiedzeniach Komisji brakuje przedstawiciela Społecznej Rady do spraw Sztucznej Inteligencji. Udział takiej osoby jest wskazany ze względu na funkcję Rady („organ opiniodawczo-doradczy Komisji”).</p>

<p>15) <i>Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej;</i> 16) <i>Biura Komisji.</i></p>	
<p>Art. 14 ust. 1</p> <p><i>Przewodniczący Komisji, na wniosek zainteresowanego, wydaje, w jego indywidualnej sprawie, interpretację przepisów rozporządzenia 2024/1689 oraz ustawy.</i></p>	<p>Rekomendujemy dodanie terminu za wydanie takiej interpretacji, aby zarówno podmiot zainteresowany, jak i Komisja (por. poniższy akapit) poruszali się w tym zakresie w ramach konkretnego zakresu czasowego. W tym zakresie można wykorzystać przepisy dot. Komisji Nadzoru Finansowego z art. 11b ustawy z 21.7.2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym.</p> <p>Biorąc pod uwagę powyższe, interpretację powinna wydawać Komisja, a nie przewodniczący, biorąc pod uwagę wzorowanie się na już obecnych zasadach funkcjonowania Komisji Nadzoru Finansowego.</p> <p>Jednocześnie powinien zostać przewidziany tryb odwołania od decyzji Komisji ws. interpretacji indywidualnej na wzór skargi do sądu administracyjnego na indywidualną interpretację podatkową (np. do SOKiK).</p> <p>Wskazany w art. 14 ust. 1 projektu ustawy tryb przypomina tryb wydawania interpretacji podatkowych. O ile pozytywnie należy ocenić, że Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji (KRiBSI) może wspierać uczestników rynku w interpretowaniu AI Actu (patrz jednak zastrzeżenie dot. fragmentaryzacji prawa poniżej), o tyle zwracamy uwagę, że tryb interpretacji indywidualnych może być nieefektywny.</p> <p>Interpretacja będzie wydawana jako decyzja administracyjna, a więc chronić będzie tylko adresata decyzji.</p> <p>To może prowadzić do tego, że pomimo publikacji interpretacji w BIP, KRiBSI zostanie zarzucona wnioskami o</p>

	<p>interpretacje (bo każdy podmiot podlegający pod AI Act będzie chciał być chroniony we własnym zakresie).</p> <p>Dla praktyki rynkowej ważniejsze mogą być więc interpretacje wydawane z urzędu - skoro jednak podmioty będą miały tryb indywidualny wnioskowania o interpretację, praktyka może wyglądać jak w przypadku podatkowych interpretacji ogólnych - będą rzadkie.</p> <p>W związku z tym postulujemy, żeby wskazać, że uprawnionymi do składania wniosków o interpretacje są nie tylko podmioty bezpośrednio podlegające pod AI Act, ale również organizacje zrzeszające takie podmioty (stowarzyszenia, fundacje, izby gospodarcze). Możliwość otrzymania przez nie interpretacji na rzecz ich członków ułatwi zapewnienie zgodności z AI Actem, a zarazem pozwoli uniknąć "zatkania" KRiBSI mają podobnych wniosków o interpretację.</p> <p>Niemniej, chcemy zwrócić uwagę, że instytucja interpretacji przepisów AI Act na poziomie lokalnym nie znajduje uzasadnienia w samym AI Act. Zgodnie z AI Act to unijna Rada ds. AI może wydawać zalecenia i opinie "na temat wszelkich istotnych zagadnień związanych z wdrażaniem rozporządzenia". Rozwiązanie przyjęte w Projekcie rodzi ryzyko znacznej fragmentaryzacji prawa unijnego, które będzie różnie interpretowane w państwach członkowskich. Zasadne byłoby, w przypadku decyzji o utrzymaniu tej instytucji, opracowanie procesów gwarantujących spójność interpretacji ze stanowiskami Rady ds. AI lub innymi organami na poziomie państw członkowskich.</p>
<p>Art. 16</p>	<p>Biorąc pod uwagę publiczność interpretacji – rekomendujemy wprowadzenie procedury</p>

<p><i>Interpretacje, o których mowa w art. 14 i art. 15 ustawy, po usunięciu danych identyfikujących wnioskodawcę, zamieszczane są w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Biura Komisji.</i></p>	<p>wykluczania z publikacji informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa.</p>
<p>Art. 20 ust. 2</p> <p><i>Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>nazwę i adres Biura Komisji;</i> 2) <i>określenie stanowiska;</i> 3) <i>wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;</i> 4) <i>zakres zadań wykonywanych na stanowisku;</i> 5) <i>wskazanie wymaganych dokumentów;</i> 6) <i>termin i miejsce składania dokumentów;</i> 7) <i>informację o metodach i technikach naboru.</i> 	<p>W celu promocji dobrych praktyk rynkowych oraz dla celów transparentności Komisji – rekomendujemy dodanie punktu tworzącego obowiązek przekazania danych o wynagrodzeniu Przewodniczącego Komisji.</p>
<p>Art. 23 ust. 1</p> <p><i>Przewodniczący Komisji oraz Zastępcy Przewodniczącego Komisji nie mogą zajmować innego stanowiska, z wyjątkiem stanowiska, o którym mowa art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, ani wykonywać innych zajęć zarobkowych lub niezarobkowych sprzecznych z obowiązkami Przewodniczącego Komisji.</i></p>	<p>Treść art. 7 ust. 1 ustawy z 20.7.2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce nie zawiera określenia stanowisk w systemie szkolnictwa wyższego i nauki, a wykaz podmiotów ten system tworzących. Tym samym należy zmienić wskazany przepis i określić, że chodzi o stanowisko w ramach ww. podmiotów lub też wymienić określone stanowiska wprost w przepisie, czyli tak jak dokonano tego np. przy okazji regulowania sytuacji prawnej Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (por. art. 29 ust. 3aa ustawy z 16.2.2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów).</p>
<p>Art. 25 ust. 3</p> <p><i>Członkowie Komisji mogą udostępniać informacje uzyskane w związku z ich uczestnictwem w pracach Komisji, w tym tajemnice prawnie chronione, uprawnionym</i></p>	<p>Na podstawie tego postanowienia nie jest jasne, jakie rodzaje opinii lub stanowisk bezpośrednio związanych z pracą Komisji wymagałyby udostępnienia informacji poufnych wskazanym w przepisie organom. Takie udostępnianie informacji nie wynika z</p>

<p><i>pracownikom podmiotu, o którym mowa w art. 64 ust. 3 ustawy, a także funkcjonariuszom, żołnierzom i pracownikom Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Policji, Prokuratury, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego oraz Centralnego Biura Antykorupcyjnego, w ramach obowiązków służbowych oraz w zakresie niezbędnym dla przygotowania opinii lub stanowisk pozostających w bezpośrednim związku z pracami Komisji.</i></p>	<p>treści AI Act. Tym samym przepis należałoby usunąć (i pozostawić do wprowadzenia w ew. nowelizacji ustawy niezwiązanej z wdrażaniem AI Act) lub dookreślić w zakresie podstawy z AI Act, która wskazywałaby na zasadność i konieczność jego wprowadzenia w ustawie wdrażającej to unijne rozporządzenie.</p> <p>Alternatywnie zwracamy uwagę, że aktualna wersja projektu nie zapewnia odpowiedniego poziomu ochrony informacji chronionych, co stanowi poważne zagrożenie dla prywatności podmiotów gospodarczych. Przetwarzanie danych powinno być ściśle ograniczone do niezbędnych i odpowiednio uzasadnionych przypadków, tak jak ma to miejsce w art. 78 ust. 2 AI Act. Podobną uwagę należy zgłosić także w kontekście art. 27 oraz art. 61 Projektu.</p>
<p>Art. 27 ust. 1</p> <p><i>Komisja, pracownicy Biura Komisji, oraz osoby prowadzące czynności kontrolne zgodnie z przepisami ustawy przetwarzają informacje stanowiące tajemnice prawnie chronione, w tym stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa, gdy jest to konieczne dla realizacji zadań, o których mowa w rozporządzeniu 2024/1689 i ustawie.</i></p>	<p>Postulujemy doprecyzowanie co obejmuje "tajemnica prawnie chroniona", tj. np. ustawy branżowe, postępowania karne. Zwracamy uwagę, że tak sformułowany przepis może być niewystarczający do udostępnienia informacji stanowiących "tajemnicę prawnie chronioną" na podstawie odrębnych ustaw (np. prawa bankowego).</p>
<p>Art. 28 ust. 4 pkt 4</p> <p><i>Członkiem Rady może być osoba, która wyraziła pisemną zgodę na kandydowanie.</i></p>	<p>Biorąc pod uwagę systematykę form oświadczeń woli oraz tworzenie jasnych przepisów prawnych – postanowienie powinno konkretyzować, czy chodzi o formę pisemną (w tym równoważną jej prawnie formę elektroniczną), czy też dokumentową (wydrukowaną na papierze).</p>
<p>Art. 28 ust. 6 pkt 6</p> <p><i>Przed upływem kadencji członkostwo w Radzie wygasa z powodu wycofania</i></p>	<p>Rekomendujemy dookreślenie formy wycofania zgody, aby zapewnić pewność sytuacji prawnej członków Rady.</p>

<p>zgłoszenia przez podmiot, o którym mowa w ust. 3.</p>	
<p>Art. 29 ust. 6</p> <p><i>Za udział pracach Rady jej członkom nie przysługuje wynagrodzenie ani zwrot kosztów przejazdów i noclegów.</i></p>	<p>Rozumiemy, że takie rozwiązanie może wynikać z założenia, że Rada służy społeczeństwu i skoro kandydaci są zgłaszani przez określone podmioty, to one będą finansować ich udział w Radzie. Istnieje tu jednak ryzyko, że oczekiwanie pełnego zaangażowania bez wynagrodzenia może sprawić, że wykwalifikowani eksperci nie będą zainteresowani pełnieniem takiej funkcji.</p>
<p>Rozdział 3</p> <p><i>Kontrola przestrzegania przepisów o sztucznej inteligencji</i></p>	<p>Wskazany rozdział powinien być jednym z podstawowych obszarów w konsultacjach międzyresortowych. Należy o nim również informować w prezentacjach ministerialnych omawiających projekt. W ten sposób Ministerstwo będzie w stanie zapewnić szerokie konsultacje. W szczególności rekomendujemy, aby Ministerstwo zwróciło uwagę na informacje przekazywane przez podmioty tworzące lub dystrybuujące systemy AI, aby nie obniżyć wartości rynkowej Polski w zakresie AI, ale jednocześnie, aby zapewnić odpowiednie poszanowanie prawa i skuteczność kontroli Komisji.</p>
<p>Art. 41 ust. 1</p> <p><i>Komisja może przeprowadzać kontrolę działalności podmiotów obowiązanych do przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1689 i ustawy.</i></p>	<p>Z proponowanego sformułowania przepisu nie wynika jakich podmiotów ma on dotyczyć. Rekomendujemy rozważenie odniesienia się do art. 2 ust. 1 lit a) - f) AI Act.</p>
<p>Art. 41 ust. 2</p> <p><i>Celem kontroli jest ustalenie zgodności działalności podmiotów, o których mowa w ust. 1 z przepisami rozporządzenia 2024/1689 i ustawy.</i></p>	<p>W naszej ocenie sformułowanie tego przepisu jest bardzo szerokie i w związku z tym postulujemy zawęzić/wskazać konkretnie, że chodzi o brak modeli zabronionych, odpowiednią klasyfikację ryzyk, transparentność itd.</p>
<p>Art. 41 ust. 3</p>	<p>Powinno się wprowadzić bardziej szczegółowe kryteria dotyczących podstawy</p>

<p><i>Kontrola może być prowadzona na podstawie uzyskanych przez Komisję informacji lub w ramach monitorowania przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1689.</i></p>	<p>kontroli, np. odnosząc się do treści przepisów Prawo Przedsiębiorców, do którego w wielu aspektach ustawa już się odwołuje, np. poprzez wskazanie od kogo w jakim trybie informacje będą uzyskiwane, czy i w jaki sposób będą ewidencjonowane.</p>
<p>Art. 43 ust. 1 pkt 2)</p> <p><i>osobę posiadającą wiedzę specjalistyczną, jeżeli do przeprowadzenia kontroli niezbędne są tego rodzaju wiadomości</i></p>	<p>Postulujemy rozważenie usunięcia tego przepisu, bowiem budzi to obawy, że osoby spoza Komisji będą przeprowadzać kontrole - rodzi to wątpliwości co do dostępu do informacji poufnych kontrolowanego i ich wykorzystania dla prywatnych celów. Rozumiemy, że można wydelegować do kontroli pracowników organów z art. 6 ust. 3, ale nie powinny to być osoby "z rynku" czy nawet z uczelni publicznych, które potem mogą brać udział w projektach współpracujących z biznesem.</p> <p>W przypadku pozostawienia tego przepisu, należałoby doprecyzować zastrzeżenia, np. w zakresie konfliktu interesów, aby uniknąć arbitralności powołania takiej osoby przez Przewodniczącego Komisji.</p>
<p>Art. 43 ust. 2</p> <p><i>Kontrola lub poszczególne czynności kontrolne są przeprowadzane w sposób zdalny bez jednoczesnej fizycznej obecności stron, z wykorzystaniem jednego lub większej liczby środków porozumiewania się na odległość, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344). W uzasadnionych przypadkach, w tym w razie braku możliwości zastosowania takich środków, kontrola lub poszczególne czynności kontrolne są przeprowadzane przy użyciu przesyłek rejestrowanych lub kurierskich, doręczanych za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012</i></p>	<p>Zdecydowanie należy pochwalić takie rozwiązanie, w którym dopuszczalne jest przeprowadzenie czynności kontrolnych zdalnie, bez fizycznej obecności stron, ale też należy zwrócić uwagę, że KRiBSI będzie musiała je zoperacjonalizować. Wysyłanie maili na pewno będzie nieefektywną formą przekazywania danych. Czy w związku z tym KRiBSI wystawi API, z którym podmioty kontrolowane będą mogły lub będą musiały się zintegrować? Czy na potrzeby zdalnej kontroli będzie wystarczające, że kontrolowani dadzą dostęp do swoich zasobów pracownikom KRiBSI (przez narzędzia do współpracy zdalnej)?</p> <p>Nadto postulujemy dodanie słowa "szczególnie" (w szczególnie uzasadnionych przypadkach) - niżej, w ust. 3, pojawia się</p>

<p>r. - Prawo pocztowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 1640 oraz z 2024 r. poz. 467).</p>	<p>takie określenie. W ocenie przedsiębiorców fizyczne kontrole winny być absolutnym wyjątkiem.</p> <p>Fragmety o przesyłkach kurierskich sugerują konieczność drukowania rzy papieru, czy to z dokumentacją, czy zestawami danych. Czy np. system wytrenowany na Wikipedii może wymagać drukowania całej Wikipedii na potrzeby kontroli?</p>
<p>Art. 43 ust. 3</p> <p><i>W przypadku gdy szczególne okoliczności to uzasadniają, osoba upoważniona, o której mowa w ust. 1, zwana dalej „kontrolującym”, może podjąć decyzję o wykonaniu części lub całości czynności kontrolnych się w siedzibie podmiotu kontrolowanego lub w miejscu prowadzenia przez niego działalności.</i></p>	<p>Prosimy o wymienienie przykładów (katalog otwarty), które pozwolą zrozumieć, w jakich sytuacjach przepis ten może mieć zastosowanie.</p> <p>Prosimy o wyjaśnienie (przeanalizowanie) czy decyzja, o której mowa w ww. przepisie, powinna być w gestii jednej osoby kontrolującej, szczególnie biorąc pod uwagę, że zgodnie z projektem osoby nie będące pracownikami Komisji mogłyby przeprowadzać kontrole (art. 43 ust. 1 pkt 2 Projektu) Kontrolującym w rozumieniu tego przepisu powinien być tylko pracownik Komisji.</p> <p>Doprecyzowania wymaga również to, czy od decyzji można się odwołać oraz to, czy to jest decyzja wydawana w trybie decyzji administracyjnej czy jako "decyzja" operacyjna?</p>
<p>Art. 43 ust. 4</p> <p><i>W toku kontroli kontrolujący mają prawo do:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) swobodnego dostępu do środków łączności oraz, o ile zaistniały okoliczności, o których mowa w ust. 3, do oddzielnego pomieszczenia biurowego; 2) wstępu na grunt oraz do obiektów budowlanych, a także do pomieszczeń i lokali znajdujących się w budynkach, w dniach i godzinach pracy podmiotu lub prowadzenia działalności podmiotu kontrolowanego, o ile 	<p>Projekt przyznaje szerokie uprawnienia do żądania dostępu do dokumentów, przeprowadzania oględzin urządzeń oraz zabezpieczania dokumentów i nośników danych. Obawiamy się, że zakres tych uprawnień wykracza poza wymagania określone w art. 78 ust. 2 AI Act, który ogranicza pozyskiwanie informacji przez organy nadzorcze do danych „bezwzględnie koniecznych” do oceny ryzyka związanego z systemami AI. Zalecamy dostosowanie uprawnień kontrolnych do wymogów Aktu,</p>

zaistniały okoliczności, o których mowa w ust. 3;

3) *żądania udostępnienia związanych z przedmiotem kontroli akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju pism, dokumentów oraz ich odpisów i wyciągów, korespondencji przesyłanej pocztą elektroniczną, informatycznych nośników danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, innych urzędzeń zawierających dane informatyczne lub systemów informatycznych, w tym także zapewnienia dostępu do systemów informatycznych będących własnością innego podmiotu zawierających dane podmiotu kontrolowanego związane z przedmiotem kontroli, w zakresie, w jakim podmiot kontrolowany ma do nich dostęp;*

4) *sporządzania z materiałów i korespondencji, o których mowa w pkt 3, notatek;*

5) *żądania sporządzenia przez podmiot kontrolowany kopii lub wydruków materiałów, korespondencji, o których mowa w pkt 3, oraz informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w tym przepisie, a także żądania od podmiotu kontrolowanego poświadczenia za zgodność z oryginałem pozyskiwanych od niego dokumentów;*

6) *zabezpieczania dokumentów i innych materiałów, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych;*

7) *żądania udzielenia ustnych lub pisemnych wyjaśnień związanych z przedmiotem kontroli; od podmiotu kontrolowanego lub od osoby przez niego upoważnionej;*

8) *przeprowadzania oględzin urzędzeń, nośników danych oraz systemów informatycznych, teleinformatycznych lub innych systemów bądź oprogramowania spełniających kryteria określone w art. 7 pkt*

tak aby były proporcjonalne i ograniczały się wyłącznie do niezbędnych danych. W szczególności proponujemy wyłączenie uprawnień do żądania poświadczenia za zgodność z oryginałem dokumentów, co może stanowić nadmierne obciążenie administracyjne dla przedsiębiorstw, zwłaszcza w kontekście dużej ilości dokumentacji technicznej dotyczącej systemów AI.

Dotyczy pkt. 3) należy wskazać, czy chodzi o dostęp do nośnika czy do zawartych tam informacji oraz doprecyzować sposób, w jaki można będzie udostępnić sam nośnik w postaci np. serwera "chmurowego".

Dotyczy pkt. 5) - Prawo do żądania wydruków, gdy możliwe jest sporządzenie kopii elektronicznych jest anarchizmem. Rodzi to obawy, że organy będą preferować drukowanie ryz papieru zamiast przekazania kopii na nośniku elektronicznym. Ponadto "poświadczenie" wydruków/kopii za zgodność jest nieżyciowe i nazbyt uciążliwe. Poświadczenie "od podmiotu" oznacza, że osoba, która będzie poświadczać każdą stronę wydruku będzie musiała zostać umocowana do takiej czynności. "Poświadczenie" powinno zostać zastąpione jednym, ogólnym OŚWIADCZENIEM składanym w imieniu podmiotu, że przekazywane kopie są zgodne z oryginałami.

W związku z powyższym proponujemy następujący zapis treści przepisu: "żądania sporządzenia przez podmiot kontrolowany kopii materiałów, korespondencji, o których mowa w pkt 3, oraz informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w tym przepisie, a także żądania od podmiotu kontrolowanego oświadczenia o

<p>2a ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781);</p> <p>9) opieczutowania lokali, pomieszczeń lub przedmiotów w zakresie koniecznym do przeprowadzenia kontroli;</p> <p>10) przetwarzania danych osobowych w zakresie niezbędnym do realizacji celu kontroli.</p>	<p>oświadczenia o zgodności z oryginałem pozyskiwanych od niego dokumentów”.</p> <p>Dotyczy pkt. 8) - Wskazujemy, że oględziny serwera dostawcy chmurowego mogą być trudne do zorganizowania.</p>
<p>Art. 43 ust. 5</p> <p><i>Kontrolujący przeprowadza czynności po okazaniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli oraz dokumentu tożsamości wskazanego w tym upoważnieniu albo legitymacji służbowej</i></p>	<p>Należy wskazać w jaki sposób ma nastąpić okazanie w przypadku kontroli zdalnej.</p>
<p>Art. 43 ust. 6 pkt 1)</p> <p><i>Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli zawiera:</i></p> <p>1) <i>wskazanie podstawy prawnej kontroli;</i></p>	<p>Należy uzupełnić treść przepisu o wskazanie także podstawy faktycznej kontroli. Konieczne jest, aby przedsiębiorca wiedział np. czy jest to w ramach monitorowania przestrzegania rozporządzenia albo na podstawie powziętej przez Komisję informacji lub skargi.</p> <p>W związku z powyższym brzmienie art. 43 ust. 6 pkt 1) powinno być następujące: “wskazanie podstawy prawnej kontroli oraz podstawy faktycznej;”.</p>
<p>Art. 43 ust. 7</p> <p><i>O planowanej kontroli kontrolujący zawiadamia podmiot kontrolowany, podając przewidywany czas trwania kontroli.</i></p>	<p>Proponujemy, aby rozważyć brzmienie przepisu w następującym kształcie: “O planowanej kontroli kontrolujący zawiadamia podmiot kontrolowany z wyprzedzeniem przynajmniej 30 dni roboczych, podając przewidywany czas trwania kontroli, nie dłuższy niż 1 miesiąc od dnia rozpoczęcia kontroli.”</p>
<p>Art. 43 ust. 10</p> <p><i>Dowody, o których mowa w ust. 9, mogą zostać zabezpieczone przez:</i></p>	<p>Warto rozważyć inne metody dot. nośników informatycznych, tym bardziej, że jeden nośnik może być wykorzystywany do wielu celów i takie zabezpieczenie nie może doprowadzić do sytuacji, w której podmiot nie</p>

<p>1) pozostawienie ich w wydzielonym lub oddzielnym, zamkniętym i opieczętowanym pomieszczeniu u podmiotu kontrolowanego;</p> <p>2) złożenie, za pokwitowaniem udzielonym podmiotowi kontrolowanemu, na przechowanie w pomieszczeniu Biura Komisji</p>	<p>będzie mógł prowadzić działalności gospodarczej.</p>
<p>Art. 43 ust. 11</p> <p><i>Komisja w toku kontroli może wydać postanowienie o zajęciu akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju pism, dokumentów, korespondencji lub informatycznych nośników danych, urządzeń, o których mowa w ust. 4 pkt 3, oraz innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, na czas niezbędny do przeprowadzenia kontroli, jednakże nie dłuższy niż 7 dni</i></p>	<p>Przepis powinien precyzować, czym jest "zajęcie nośników informatycznych". Czy w skrajnych przypadkach ma to oznaczać, że firma musi zaprzestać działalności, jeśli wiąże się ona z korzystaniem z danych i systemów, które zostały zajęte? To zbyt daleko idące prawo.</p>
<p>Aty. 43 ust. 13</p> <p><i>Na postanowienie o zajęciu przedmiotów zażalenie przysługuje osobom, których prawa zostały naruszone. Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje wykonania postanowienia.</i></p>	<p>Skoro zajęcie może trwać do 7 dni (ust. 11), to ustawa powinna wprost stanowić, że zażalenie jest rozpatrywane w ciągu 1 dnia od wpłynięcia, a w braku dochowania tego terminu, zajęcia upada z mocy prawa. Bez takiego mechanizmu, wymuszającego szybkie rozpatrzenie zażalenia, prawo do zażalenia stanie się fikcją (a więc taki mechanizm nie będzie zgodny z Konstytucją).</p>
<p>Art. 43 ust. 14</p> <p><i>Do zabezpieczenia na miejscu kontroli, w celu wykonywania czynności w toku kontroli, akt, ksiąg, innych wszelkiego rodzaju pism, dokumentów, korespondencji, informatycznych nośników informacji, urządzeń, o których mowa w ust. 4 pkt 3, oraz innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie, jak również pomieszczeń podmiotu kontrolowanego, w których znajdują się te dokumenty lub przedmioty, w tym do opieczętowania, o którym mowa w</i></p>	<p>Relacja między ust. 14 a ust. 11-13 jest niejasna, nie jest też w ogóle omówiona w uzasadnieniu ustawy. Należy doprecyzować, w jakiej sytuacji zajęcie jest niedopuszczalne. Ust. 11 mówi ogólnie o prawie do zajęcia danych "w toku kontroli", a ust. 14 odnosi się do "zabezpieczenia na miejscu kontroli". Czy to oznacza, że prawo zajęcia danych dotyczy tylko kontroli zdalnej a nie dotyczy sytuacji, gdy kontrola jest dokonywana w pomieszczeniach kontrolowanego? Przepisy te powinny zostać przeformułowane w</p>

<p><i>ust. 4 pkt 9, przepisów ust. 11-13 nie stosuje się</i></p>	<p>zrozumiąły sposób, który jasno określi, kiedy zajęcie jest dopuszczalne, a kiedy nie.</p>
<p>Art. 43 ust. 15</p> <p><i>Przedmioty podlegające zajęciu, o którym mowa w ust. 11, należy po dokonaniu oględzin i sporządzeniu protokołu zajęcia zabrać albo oddać na przechowanie osobie godnej zaufania z zaznaczeniem obowiązku ich przedstawienia na żądanie organu prowadzącego postępowanie</i></p>	<p>Należy wskazać, kim ma być taka osoba i jakie ma kryteria spełniać. Na pewno musi być w stanie zapewnić warunki do przechowywania przedmiotów np. nośników informatycznych. Ponieważ nie ma tu delegacji do wydania rozporządzenia w tej sprawie, to ustawa powinna określać takie zasady jak: kto może być taką osobą i jakie wymagania ma spełnić.</p>
<p>Art. 43 ust. 20</p> <p><i>Podmiot kontrolowany może wnieść sprzeciw wobec podjęcia i wykonywania kontroli z naruszeniem przepisów</i></p>	<p>Należy doprecyzować, w jakiej formie należy wnieść sprzeciw oraz skutki związane z jego wniesieniem.</p>
<p>Art. 44 ust. 1</p> <p><i>Komisja może zwrócić się do Policji lub organu kontroli państwowej i ochrony prawa, a także do jednostek podległych i nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw informatyzacji o udzielenie pomocy w przeprowadzeniu kontroli, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli.</i></p>	<p>To postanowienie zdecydowanie powinno zostać usunięte. KRiBSI jest organem publicznym, a nie policyjnym. Ten przepis wyraźnie wskazuje, że KRiBSI, według swojego uznania, może poprosić o pomoc policję, ABW, CBA, CBS, a nawet wywiad lub kontrwywiad wojskowy. Budzi to najgorsze skojarzenia z nadużyciami władzy w Polsce przez ostatnie 8 lat. Takich uprawnień nie ma nawet Komisja Nadzoru Finansowego wobec podmiotów nadzorowanych (KNF może korzystać tylko z pomocy policji i jedynie, gdy prowadzi postępowania o popełnienie przestępstwa lub naruszenie przepisów administracyjnych z ustaw regulujących poszczególne sektory rynku finansowego - art. 18b ust. 4 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym; kontrola KRiBSI to etap, na którym w ogóle nie wiadomo, czy jakiegokolwiek naruszenia miały miejsce).</p> <p>Jeżeli podmiot podlegający pod AI Act będzie prowadzić działalność niezgodną z polskim prawem, a podlegającą sprawdzeniu zgodnie z kompetencjami takich podmiotów ABW, CBS, CBA czy inne organy "kontroli</p>

	<p>państwowej i ochrony prawa" w Polsce - to te organy mogą wziąć prowadzić swoje własne kontrole i postępowania. Natomiast wprowadzanie "bocznymi drzwiami" uprawnienia do zaangażowania ich w dowolną kontrolę jest niedopuszczalne.</p> <p>Ewentualnie należy rozważyć zostawienie wyłącznie Policji jako organu "pomagającego" w kontroli - tak jak np. komornik może prosić Policję o pomoc.</p> <p>Proponujemy następujące brzmienie przepisu: "Komisja może zwrócić się do jednostek podległych i nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw informatyzacji o udzielenie pomocy w przeprowadzeniu kontroli, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli".</p>
<p>Art. 45</p> <p>1. Jeżeli w toku kontroli podmiot kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona oświadczy, że ujawnione w toku kontroli pisma lub dokumenty, w tym zawarte na informatycznych nośnikach danych, w urządzeniach lub w systemach informatycznych, o których mowa w art. 43 ust. 4 pkt 3:</p> <p>1) zawierają pisemną komunikację między podmiotem kontrolowanym a niezależnym od kontrolowanego adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem z Unii Europejskiej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 823) lub osobą, o której mowa w art. 2a tej ustawy, wytworzoną w celu realizacji prawa podmiotu kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez właściwy organ, w toku którego jest przeprowadzana kontrola, lub</p>	<p>Dotyczy art. 45 ust. 1 pkt 1)</p> <p>Fragment o "niezależnym od kontrolowanego" należy usunąć, bo rozładnia prawo kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej. Polskie prawo nie zna słabszej ochrony tajemnicy radcowskiej lub adwokackiej ze względu na kryterium "zależności" od klienta, bo każdy radca prawny i adwokat są niezależni. Projektowane postanowienie faktycznie pozbawia kontrolowanego prawa do pomocy prawnej, ponieważ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naturalnym pierwszym kontaktem pomocy prawnej będzie jego wewnętrzny radca prawny; organ zapewne wysunie interpretację, że nie jest "niezależny", skoro jest zatrudniony u kontrolowanego; - radcowie prawni i adwokaci pracują również w oparciu o jednoosobową działalność gospodarczą, chociaż w praktyce pracują jakby byli zatrudnieni w spółce; organ zawsze

<p>2) zostały sporządzone wyłącznie w celu realizacji prawa podmiotu kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej od osób, o których mowa w pkt 1, w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez właściwy organ, w toku którego jest przeprowadzana kontrola</p> <p>- kontrolujący pozostawia te pisma lub dokumenty w miejscu kontroli.</p>	<p>może zarzucić, że nie są "niezależni", bo są finansowo uzależnieni od kontrolowanego;</p> <p>- równie naturalną sytuacją jest to, że firmy współpracują z wybranymi kancelariami prawnymi; jeżeli kontrolowany otrzyma pomoc prawną od takiej kancelarii, organ również może przyjąć interpretację, że nie jest ona "niezależna" od kontrolowanego, ponieważ zarabia na projektach realizowanych we współpracy z kontrolowanym.</p> <p>Ten niewielki fragment narusza zasadę praworządności i faktycznie pozbawia kontrolowanego ochrony prawnej</p> <p>Dlatego też postulujemy, aby brzmienie art. 45 ust. 1 pkt 1) było następujące: "zawierają pisemną komunikację między podmiotem kontrolowanym a adwokatem, radcą prawnym, prawnikiem z Unii Europejskiej w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 823) lub osobą, o której mowa w art. 2a tej ustawy, wytworzoną w celu realizacji prawa podmiotu kontrolowanego do uzyskania ochrony prawnej w związku z przedmiotem postępowania prowadzonego przez właściwy organ, w toku którego jest przeprowadzana kontrola, lub".</p> <p>Dotyczy art. 45 ust. 1 pkt 2) - Należy wskazać, co w sytuacji, jeśli takie pismo/dokument znajduje się na nośniku, jaki ma być zajęty.</p>
<p>Art. 45 ust. 2</p> <p><i>W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, kontrolujący może zapoznać się pobieżnie z pismem lub dokumentem, w sposób pozwalający na ustalenie autora, adresata, tytułu oraz</i></p>	<p>Rekomendujemy następujące brzmienie art. 45 ust. 2: "Kontrolujący jest uprawniony do żądania od podmiotu kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej dodatkowych ustnych wyjaśnień w przedmiocie złożonego oświadczenia oraz</p>

<p><i>przedmiotu pisma lub dokumentu oraz daty jego sporządzenia. Kontrolujący jest uprawniony do żądania od podmiotu kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej dodatkowych ustnych wyjaśnień w przedmiocie złożonego oświadczenia oraz przygotowania wersji pisma lub dokumentu niezawierającej informacji objętych ochroną zgodnie z ust. 1, jeżeli jest to możliwe.</i></p>	<p>przygotowania wersji pisma lub dokumentu niezawierającej informacji objętych ochroną zgodnie z ust. 1, jeżeli jest to możliwe”.</p> <p>Prawo organu do "pobieżnego zapoznania się" z dokumentu objętym tajemnicą radcowską/adwokacką powinien zostać usunięty, ponieważ narusza te tajemnice i prawo do pomocy prawnej. Kontrolowany nie jest w stanie skontrolować, czy pracownik KRiBSI rzeczywiście zapoznaje się z dokumentem "pobieżnie", czy też wczytuje się w meritum dokumentu. Czy "pobieżność" miałaby oznaczać, że po maksymalnie 10 sekundach patrzenia na dokument, kontrolowany ma prawo wyrwać go z rąk pracownika KRiBSI lub odciąć dostęp elektroniczny do dokumentu? Podczas tzw. "pobieżnego" zapoznania się z dokumentem KRiBSI może wejść w posiadanie informacji, które są objęte pomocą prawną i do której nie ma prawa mieć dostępu. Wprowadzanie takich postanowień jest niezgodne z konstytucyjną zasadą praworządności</p>
<p>Art. 45 ust. 3</p> <p><i>Jeżeli oświadczenie podmiotu kontrolowanego lub osoby przez niego upoważnionej, o którym mowa w ust. 1, budzi wątpliwości, kontrolujący niezwłocznie, nie później niż po zakończeniu kontroli, przekazuje pismo lub dokument, którego wątpliwość dotyczy, sądowi ochrony konkurencji i konsumentów, w sposób zapewniający należyte zabezpieczenie przed ujawnieniem jego treści.</i></p>	<p>Należy wskazać, w jaki sposób kontrolujący niezwłocznie, nie później niż po zakończeniu kontroli, przekazuje pismo lub dokument, którego wątpliwość dotyczy, sądowi ochrony konkurencji i konsumentów, skoro z ust. 1 <i>in fine</i> ("kontrolujący pozostawia te pisma lub dokumenty w miejscu kontroli") wynika, że kontrolujący nie może mieć dostępu do takich dokumentów.</p>
<p>Art. 45 ust. 5</p> <p><i>Sąd ochrony konkurencji i konsumentów po zapoznaniu się z pismami lub dokumentami, o których mowa w ust. 3, wydaje w terminie miesiąca od dnia ich przekazania postanowienie o ich zwrocie podmiotowi</i></p>	<p>Postulujemy uzupełnienie brzmienia przepisu o wskazanie terminu, w jakim sąd drugiej instancji ma rozpatrzyć zażalenie. Sąd drugiej instancji powinien być związany takim samym terminem jak SOKiK, żeby prawo do</p>

<p><i>kontrolowanemu w całości albo w części, jeżeli zawierają one pisemną komunikację, o której mowa w ust. 1, i spełniają przesłanki określone w tym przepisie albo wydaje postanowienie o ich zwrocie w całości albo w części właściwemu organowi na potrzeby prowadzonego postępowania. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji. Postanowienie podlega wykonaniu z chwilą uprawomocnienia.</i></p>	<p>złożenia zażalenia było realne, a nie tylko fikcją.</p> <p>Proponowane brzmienie: “Sąd ochrony konkurencji i konsumentów po zapoznaniu się z pismami lub dokumentami, o których mowa w ust. 3, wydaje w terminie miesiąca od dnia ich przekazania postanowienie o ich zwrocie podmiotowi kontrolowanemu w całości albo w części, jeżeli zawierają one pisemną komunikację, o której mowa w ust. 1, i spełniają przesłanki określone w tym przepisie albo wydaje postanowienie o ich zwrocie w całości albo w części właściwemu organowi na potrzeby prowadzonego postępowania. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji. Sąd drugiej instancji rozpatruje zażalenie w terminie miesiąca. Postanowienie podlega wykonaniu z chwilą uprawomocnienia”.</p>
<p>Art. 47 ust. 3</p> <p><i>Podmiot kontrolowany, w wyznaczonym terminie, informuje Komisję o sposobie wykonania zaleceń.</i></p>	<p>Proponujemy następujące brzmienie przepisu: “Podmiot kontrolowany, w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 1 miesiąc od doręczenia kontrolowanemu zaleceń pokontrolnych, informuje Komisję o sposobie wykonania zaleceń”.</p>
<p>Art. 49 ust. 2</p> <p><i>Komisja wszczyna postępowanie:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) z urzędu; 2) na wniosek podmiotu, o którym mowa w art. 7 ust. 2 i 3 ustawy, lub 3) na podstawie skargi, o której mowa w art. 50 ustawy. 	<p>Komisja powinna mieć możliwość, a nie obowiązek wszczęcia postępowania. Komisja powinna móc zweryfikować zasadność wniosku lub skargi.</p>
<p>Art. 51 ust. 2</p> <p><i>Komisja wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania oraz zawiadamia o tym strony postępowania.</i></p>	<p>Komisja powinna mieć wyznaczony prawem termin na wydanie takiego postanowienia, biorąc pod uwagę, że od dnia wydania liczy się maksymalny czas trwania takiego postępowania w związku z ust. 3.</p>
<p>Art. 52 ust. 3</p>	<p>Należy wskazać, że w obecnie proponowanym brzmieniu postanowienie jest</p>

Komisja może żądać od strony przedstawienia tłumaczenia na język polski sporządzonej w języku obcym dokumentacji przedłożonej przez stronę. Tłumaczenie dokumentacji strona jest obowiązana wykonać na własny koszt.

anachroniczne i stawia polską KRiBSI z definicji w pozycji organu nie będącego w stanie rozumieć i spełniać standardów rynkowych.

Zdecydowana większość dokumentacji związana z systemami sztucznej inteligencji jest sporządzona w języku angielskim - albo z tego powodu, że są to systemy kupowane (na licencji) a angielski jest standardowym językiem używanym na rynku, AI, bo z tego, że podmioty podlegające pod AI Act same używają tego języka (czy to z powodu przynależności do międzynarodowych grup kapitałowych, czy tak prozaicznego faktu jak zatrudnianie obcokrajowców - angielski jest "lingua franca" porozumiewania się w pracy).

Jeżeli KRiBSI ma być organem kompetentnym i nowoczesnym, wszyscy jego pracownicy muszą posługiwać się językiem angielskim. Brak tej kompetencji sprawi, że Polska będzie postrzegana jako zacofany i nieprzyjazny dla rozwoju firm AI rynek.

Należy wskazać, że akceptowanie innych języków niż własny język narodowy nie jest niczym niezwykłym na tych rynkach, które aspirują do bycia europejskimi centrami biznesowymi. Luksemburski CSSF (odpowiednik KNF) w postępowaniach przed sobą akceptuje języki luksemburski, francuski, niemiecki i angielski, co wynika wprost z luksemburskiej Ustawy o sektorze finansowym z 1993 roku.

2. Jakiegokolwiek tłumaczenia nie powinny wiązać się z wymogiem, że są to tłumaczenia przysięgłe (czego organy administracji żądają, by tłumaczenie - które jest kopią - miało walor oryginału). Byłby to dodatkowy formalizm i zbędna papierologia, nie wspominając o kosztach. Wystarczające powinno być oświadczenie kontrolowanego,

	<p>że przedkłada on tłumaczenie swoich dokumentów.</p> <p>3. Prawo do żądania tłumaczenia nie powinno dotyczyć danych źródłowych. Powinno zostać to wskazane wprost, by organ nie uznał, że dane źródłowe również są częścią "dokumentacji".</p> <p>Proponuje się więc następujące brzmienie przepisu: "Komisja może żądać od strony przedstawienia tłumaczenia na język polski sporządzonej w języku obcym, innym niż język angielski, dokumentacji przedłożonej przez stronę. Tłumaczenie dokumentacji strona jest obowiązana wykonać na własny koszt. Tłumaczenie nie musi zostać sporządzone przez tłumacza przysięgłego. Prawo do żądania przedstawienia tłumaczenia nie dotyczy danych źródłowych".</p>
<p>Art. 53</p> <p><i>1. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że działalność strony narusza przepisy rozporządzenia 2024/1689, Przewodniczący Komisji w toku postępowania może wydać stronie ostrzeżenie.</i></p> <p><i>2. W ostrzeżeniu Przewodniczący Komisji może wskazać rekomendacje dotyczące przywrócenia stanu zgodnego z prawem.</i></p> <p><i>3. Strona w terminie 7 dni od dnia otrzymania ostrzeżenia przedstawia Komisji informację z wykonania rekomendacji, o których mowa w ust. 2.</i></p>	<p>Biorąc pod uwagę, że polskie prawo przewiduje raczej ostrzeżenia publiczne organów nadzoru (art. 6b ustawy z 21.7.2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym), a nie personalne (jak w tym przypadku) – nie ma wykształconej praktyki postępowania. Tym samym to postanowienie należy rozbudować, aby odpowiednio zabezpieczyć interesy Strony (np. wydłużając termin na wykonanie rekomendacji, przewidzieć procedurę pozwalającą na zakwestionowane rekomendacji przez Stronę).</p>
<p>Art. 55 ust. 3</p> <p><i>W przypadku stwierdzenia przez Komisję, że system sztucznej inteligencji nie jest zgodny z przepisami rozporządzenia 2024/1689, wydaje decyzję nakazującą operatorowi tego systemu niezwłoczne podjęcie wszelkich działań naprawczych prowadzących do osiągnięcia przez ten system zgodności z przepisami rozporządzenia 2024/1689 lub,</i></p>	<p>Termin 14 dni powinien zostać zmieniony na termin 15 dni roboczych (21 dni) zgodnie z art. 79 ust. 2 AI Act. Zwracamy uwagę, że zbyt krótki termin może doprowadzić do zakłóceń operacyjnych u podmiotów gospodarczych, naruszeń umów czy znaczących strat finansowych.</p>

<p><i>jeśli nie jest to możliwe, wycofanie tego systemu z rynku lub użytku w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia doręczenia decyzji.</i></p>	
<p>Art. 55 ust. 4</p> <p><i>W przypadku stwierdzenia przez Komisję, że system sztucznej inteligencji stwarza ryzyko zagrożenia dla zdrowia, bezpieczeństwa lub ochrony praw podstawowych obywateli Komisja wydaje decyzję nakazującą operatorowi tego systemie wycofanie systemu, o którym mowa w ust. 3, z rynku lub użytku. Decyzji Komisji może zostać nadany o rygor natychmiastowej wykonalności.</i></p>	<p>W przepisie występuje oczywista omyłka pisarska: <i>tego systemie</i> zamiast <i>tego systemu</i>. Jednocześnie zwracamy w tym przypadku uwagę, że projekt wymaga generalnego przejrzania pod kątem literówek i błędów językowych.</p> <p>Uważamy, że działania organu nadzorczego powinny raczej sprowadzać się do identyfikowania ryzyk i podatności systemów AI, a nie polegać na paraliżowaniu funkcjonowania przedsiębiorcy. W związku z tym uważamy, że tego typu decyzji nie powinien być nadawany rygor natychmiastowej wykonalności. Przedsiębiorcy powinni mieć zagwarantowaną możliwość odwołania się w przypadku najbardziej dotkliwych decyzji organów nadzoru.</p>
<p>Art. 57 ust. 1</p> <p><i>Od decyzji Komisji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów.</i></p>	<p>Rozumiemy wybór SOKiK, który w założeniu ma stać się sądem związanym z cyberprzestrzenią (przyjęcie podobnego modelu odwołania od decyzji we wdrożeniu DSA). Zwracamy jednak uwagę, że obszar ten wymaga szczegółowych ustaleń z Ministerstwem Sprawiedliwości, aby zapewnić odpowiednie kompetencje SOKiK w zakresie AI, w szczególności w zakresie technologicznego funkcjonowania tego rodzaju systemów.</p>
<p>Art. 60 ust. 1</p> <p><i>Akta postępowania przechowuje się przez okres 10 lat, chyba że przepisy odrębne przewidują inny okres przechowywania określonych informacji.</i></p>	<p>Należy doprecyzować, czy okres 10 lat należy liczyć od daty zakończenia postępowania.</p>
<p>Art. 70 ust. 1</p>	<p>Komisja powinna móc nakładać karę pieniężną, a nie być do tego zobligowana.</p>

<p><i>Komisja nakłada na podmiot obowiązany do przestrzegania przepisów rozporządzenia 2024/1689, w drodze decyzji, administracyjną karę pieniężną na podstawie i na warunkach określonych w art. 99 rozporządzenia 2024/1689.</i></p>	<p>Wynika to z art. 99 ust. 7 AI Act, a także z podejścia przyjętego w przypadku nakładania administracyjnych kar pieniężnych uregulowanych w innych aktach prawnych np. w dziale VII rozdziale 1 ustawy z 16 lutego 2007 r.</p>
<p>Art. 70 ust. 3</p> <p><i>Równowartość wyrażonych w euro kwot, o których mowa w art. 99 rozporządzenia 2024/1689, oblicza się w złotych według średniego kursu euro ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski w tabeli kursów na dzień 28 stycznia każdego roku, a w przypadku, gdy w danym roku Narodowy Bank Polski nie ogłasza średniego kursu euro w dniu 28 stycznia – według średniego kursu euro ogłoszonego w najbliższej po tej dacie tabeli kursów Narodowego Banku Polskiego.</i></p>	<p>Rekomendujemy ponowną ocenę, czy zastosowany sposób przeliczania wartości kwot w euro na kwoty w złotych jest odpowiedni. W szczególności rekomendujemy dostosowanie tego procesu przeliczania kwot do już obecnego w polskim systemie prawnym np. procesu określonego w art. 5 ustawy z 16.2.2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów: <i>Przeliczenie wartości euro oraz innych walut obcych na złote oraz wartości złotego na euro jest dokonywane według kursu średniego walut obcych ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w ostatnim dniu roku kalendarzowego poprzedzającego rok zgłoszenia zamiaru koncentracji lub nałożenia kary.</i></p>
<p>Art. 71 ust. 1</p> <p><i>W związku z toczącym się postępowaniem, podmiot, o którym mowa w art. 70 ust. 1 ustawy, jest obowiązany do dostarczenia Komisji w terminie 14 dni od dnia otrzymania żądania, danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru administracyjnej kary pieniężnej.</i></p>	<p>Rekomendujemy wydłużenie terminu, co pozwoli na odpowiednie zebranie i przekazanie dokumentów przez odpowiedni podmiot. Biorąc pod uwagę poziom skomplikowania technicznego i organizacyjnego – dłuższy termin pozwoli przedstawić wszystkie konieczne dane, które będą także odpowiednio sformatowane, co pozwoli Komisji podjąć właściwą w danym przypadku decyzję.</p>
<p>Art. 73 ust. 1 i Art. 74</p> <p><i>Art. 73. 1. Administracyjną karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia upływu terminu na wniesienie odwołania, albo od dnia uprawomocnienia się orzeczenia sądu.</i></p> <p><i>Art 74. Komisja może nadać decyzji rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli wymaga tego ważny interes.</i></p>	<p>Wysokie kary pieniężne oraz krótki, 14-dniowy termin na ich uiszczenie, mogą wywierać nadmierną presję na przedsiębiorców i negatywnie wpłynąć na ich płynność finansową. Ponadto, przewidziano możliwość natychmiastowej wykonalności takich decyzji, co może prowadzić do nieodwracalnych konsekwencji dla działalności podmiotów gospodarczych. Postulujemy o wydłużenie terminu na</p>

	uiszczenie kar finansowych oraz wprowadzenie procedur umożliwiających zawieszenie decyzji o nałożeniu kary do czasu rozstrzygnięcia odwołania.
Art. 80 pkt 2) <i>Art. 479^{88e} § 1. W sprawach z naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689 są także Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji i zainteresowany.</i>	Wskazujemy, że w Art. 479 ^{88e} § 1. "W sprawach z naruszenia przepisów rozporządzenia 2024/1689 są [...] także Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji i zainteresowany" zabrakło słowa.

Z poważaniem,

Włodzimierz Schmidt
Prezes Zarządu